

PISANICA OD SRCA
EASTER EGG FROM THE HEART

10 GODINA
YEARS

ISBN 978-953-59467-0-0

USKRS I TRADICIJA UKRAŠAVANJA PISANICA U HRVATSKOJ

Tradicionalni hrvatski, uskršnji običaj je bojanje uskršnjih jaja – pisanica i međusobno darivanje tim pisanicama. Na proljeće perad počinje nesti jaja koja u sebi skrivaju životnu snagu, a rođenje malog pilića iz jajeta simbolizira izlazak Isusa Krista iz groba, uskrснуće i život vječni.

Oslikavanje pisanica raznim tehnikama u Koprivničko-križevačkoj županiji ima dugu tradiciju, a od 2008. godine ima status hrvatskog kulturnog nematerijalnog dobra. Najpoznatiji majstori oslikavanja jaja su iz Molva i Podravske Sesvete.

EASTER AND TRADITION OF DECORATING EASTER EGGS IN CROATIA

Traditional Croatian, Easter custom is coloring Easter eggs – »pisanica« and exchanging them as gifts. In spring Hens start laying eggs that have the secret life force, and birth of the little chickens from egg symbolizes Jesus Christ coming out from the grave, resurrection and eternal life.

Painting Easter eggs with various techniques, in Koprivnica-Križevci County has a long tradition, and since 2008 has the status of Croatian cultural intangible asset. The most famous masters of painting the eggs are from Molve and Podravske Sesvete.

KOPRIVNICA
2013.
Josip Gregurić,
Đuro Jaković,
Stjepan Pongrac
i Zlatko Stršček

HLEBINE I NAIVA

Posebni likovni izričaj, naiva, iznjedrila se u Hlebinama – u srcu Podravine. Sve je počelo tridesetih godina prošloga stoljeća s pojavom dvojice podravskih seljaka, samoukih slikara, Ivana Generalića i Franje Mraza. Naivno slikarstvo postaje fenomen koji je proslavio ne samo Hlebine već i cijelu Hrvatsku diljem svijeta. Danas »Hlebinski krug« slikara obuhvaća dvjestotinjak imena. Iz Hlebina naivna umjetnost se proširila po cijeloj Podravini (Gola, Molve, Gornja Šuma, Kloštar Podravski, Koprivnica, Đurđevac i druga mjesta). Unatoč suvremenim trendovima, naivno se slikarstvo uspjelo očuvati. Snaga i ljepota naive je u izvorno podravskom, pomalo nostalgичnom »štihu« koji kistom, uglavnom po staklu, prenose brojni slikari. Od 2012. godine slikanje uljanim bojama na staklu u maniri naive »Hlebinske slikarske škole« ima status hrvatskog kulturnog nematerijalnog dobra.

HLEBINE AND NAIVE ART

The specific artistic expression, naive, came from Hlebine - the heart of Podravina. It all began in the thirties of the last century with the emergence of two farmers from Podravina, self-taught painters, Ivan Generalić and Franjo Mraz. Naive painting becomes a phenomenon that made famous not only Hlebine but also whole Croatia worldwide. Today the Circle of painters of Hlebine includes about two hundred names. From Hlebine, naive art has spread all over Podravina (Gola, Molve, Gornja Šuma, Kloštar Podravski, Koprivnica, Đurđevac and other places). Despite the current trends naive art was preserved. The strength and beauty of naïve is in the original Podravina, somewhat nostalgic expression which by brush, mainly on the glass, is transmitted by the numerous painters. Since 2012, painting with oil paints on glass in the naïve style of the »Hlebine School of Painting« has the status of Croatian cultural intangible good.

GALERIJSKE CESTE

Turistička zajednica Koprivničko-križevačke županije osmislila je jedinstven turistički proizvod - »Galerijske ceste« kojim je obuhvaćeno 15-ak galerija, od kojih izdvajamo one u Hlebinama i Đurđevcu.

Najpoznatija je Galerija naivne umjetnosti u Hlebinama s parkom skulptura i muzejskom zbirkom Ivan Generalić. U galeriji je stalni muzejski postav donacije slika Ivana Generalića te slika prve (Ivan Generalić, Franjo Mraz, Mirko Virius) i druge generacije izvornih slikara i kipara »Hlebinske škole« (Franjo Filipović, Dragan Gaži, Josip Generalić, Francina Dolenc, Mijo Kovačić, Ivan Večenaj). Tu je i izložbeni salon s povremenim izložbama izvornih umjetnika koji su svoj likovni izraz oblikovali pod utjecajem hrvatske izvorne umjetnosti podravskog kruga. U Hlebinama svakako treba posjetiti imanje Generalić koje se sastoji od Stare kuće Ivana Generalića (muzejske memorijalne kuće), Galerije i ateljea Josipa Generalića i etno-kuće »Jančina hiža«.

U Đurđevcu je u utvrđi iz 13. stoljeća smještena galerija »Stari grad«. U najvećem dijelu galerije smještena je »Donacija Ivana Lackovića-Croate«, velikog hrvatskog slikara, koji je gradu Đurđevcu donirao više od tisuću slika - radove više od 200 autora iz dvadesetak zemalja svijeta. Tu su slike Becića, Bukovca, Glihe, Ivekovića, Pulitike, Hegedušića, Price, Svečnjaka i drugih poznatih umjetnika.

U Koprivnici i u Križevcima u sklopu Gradskih muzeja djeluju likovne galerije koje povremeno organiziraju izložbe djela naivnih likovnih umjetnika.

GALLERY ROADS

The Tourist Board of Koprivnica-Križevci County has designed a unique tourist product - the Gallery roads covering about 15 galleries, among which are those in Hlebina and Đurđevac.

The most famous is the Gallery of Naive Art in Hlebina with sculpture park and museum collection of Ivan Generalić. The gallery has the permanent exhibition of the painting donation by Ivan Generalić and the paintings from the first (Ivan Generalić, Franjo Mraz, Mirko Virius) and the second generation of the original painters and sculptors of the »Hlebina School of Naive« (Franjo Filipović, Dragan Gaži, Josip Generalić, Francina Dolenc, Mijo Kovačić, Ivan Večenaj). There is also a showroom with temporary exhibitions of native artists who have shaped their artistic expression under the influence of Croatian original art of the Podravina circle. In Hlebina you must visit the estate Generalić consisting of Old house Ivan Generalić - (memorial museum house), Gallery and studio of Josip Generalić and ethno house »Jančina's House«.

Gallery »Old Town« is located in Đurđevac within the fortress from 13th century. Most of the exhibition area of the gallery is taken by the »Donation of Ivan Lacković«, the great Croatian painter, who donated more than a thousand paintings to the City of Đurđevac, artworks of over 200 authors from twenty countries. There are also the paintings by Becić, Bukovac, Gliha, Iveković, Pulitika, Hegedušić, Price, Svečnjak and other famous artists. In Koprivnica and Križevci within the City museums their galleries are occasionally organizing exhibitions of naive artists.

PROJEKT

»PISANICA OD SRCA«

Prije deset godina Turistička zajednica Koprivničko-križevačke županije, prema ideji direktora Turističkog ureda Zdravka Mihevc, osmislila je i pokrenula projekt izrade velikih uskršnjih jaja oslikanih u maniri naive, pod nazivom »Pisanica od srca«. Ideja je bila da se spoji tradicija uskršnjeg oslikavanja pisanica i naive oslikavanjem na velikim formatima kako bi se dobilo nešto jedinstveno i originalno, a radovi bili prikladni za izlaganje na velikim javnim prostorima. Počelo je eksperimentiranje s materijalima i načinima oslikavanja i traženja načina optimalne realizacije originalne ideje. Prvu našu »Pisanicu od srca« izradio je 2008. godine koprivnički umjetnik g. Branko Dolenec. Bilo je to armirano i ožbukano veliko jaje koje se pokazalo izuzetno teškim i nepogodnim za manipuliranje i transport. To jaje, oslikano s elementima nadolazećeg europskog nogometnog prvenstva poklonili smo gradu Klagenfurtu u Austriji. Iste godine koprivnički majstor Tihomir Želimorski izradio je pisanicu od drveta, a oslikali su je, u naivnoj maniri, članovi Udruge hlebinskih slikara i kipara: Branko Matina, Zlatko i Željko Kolarek, Ljerka Tropšek, Zlatko Štrficek, Stjepan Pongrac i Milan Generalić. Od 2009. godine izrađujemo pisanice od poliestera visoke 2.05 m i široke 1,5 m, a teške svega tridesetak kilograma, koje, i danas, za nas izrađuje križevački obrtnik Dragutin Bermanec.

Tijekom svih ovih godina brojni slikari naivci iz cijele Po-dravine svojim kistovima udahnuili su životnost i prepo-

EASTER EGG FROM THE HEART

Ten years ago, the Tourist Board of Koprivnica-Križevci County, based on the idea of the director Zdravko Mihevc, has developed and launched a project to create a large Easter egg painted in a naive manner, called »Easter Egg From the Heart«. The idea was to connect the tradition of painting Easter eggs and naive painting on large formats to provide something unique and original, and the works to be suitable for display on large public areas. We began experimenting with materials and methods of painting and seeking ways to optimize the realization of original idea. Our first »Egg From the Heart« was made in 2008. in Koprivnica by artist Branko Dolenec. It was reinforced and mortared large egg, but proved to be an extremely difficult and inconvenient for handling and transportation. This egg, painted with elements of the upcoming European football championships was given to the town Klagenfurt in Austria. That same year, artisan from Koprivnica Tihomir Želimorski made the egg of wood, and it was painted, in a naive manner, by the members of the Association of Hlebine painters and sculptors: Branko Matina, Zlatko and Željko Kolarek, Ljerka Tropšek, Zlatko Štrficek Stjepan

znatljivost svakodnevice i tradicije podravskog kraja na ovim velikim pisanicama od poliestera. Osim već spomenutih Štrfičeka i Pongraca, u oslikavnju naših pisanica najčešće su sudjelovali Josip Gregurić, Đuro Jaković, Martin i Stjepan Đukin, Dragutin Kovačić, Vladimir Ivančan, Drago Žufika i Zdravko Šabarić. Osim njih svoj obol dali su i Darko Domitrović, Mirko Horvat, Ivan Kančal, Ivan Rođak, Josip Tot, Marija Stipan, Tomislav Grabar, Radvan Grgec, Radmila Bošnjak Kolarek, Martin Kopričanec, Vlado Dolenc, Pero Topljak, Zlatko Huzjak, Dragutin Bešenić i Franjo Mihočka. Svoj doprinos dali su i mnogi drugi slikari naive.

»Pisanica od srca«, osim što širi radosti Uskrsa, od velikog je značaja za promociju naivnog slikarstva, hrvatske kulture i turizma. Ideja da »Pisanica od srca« postane hrvatska specifičnost i atrakcija pretvorila se u zbilju. U početku smo ulagali mnogo truda i sredstava da senzibiliziramo hrvatsku i inozemnu javnost za ovaj projekt. Danas za »Pisanice od srca« znaju u cijelom svijetu putem TV i radijskih postaja, raznih portala, društvenih mreža i tiskovina. Priloge su o projektu snimile i najveće i najutjecajnije svjetske novinske agencije kao što su BBC,

Pongrac and
Milan Generalić.

Since 2009, we passed on the eggs made of polyester high 2.5 m wide 1.5 m and heavy about thirty pounds, which today makes for us entrepreneur from Križevci Dragutin Bermanec.

During all these years many naive painters from across Podravina with their brushes have given vitality and recognition of everyday life and tradition of Podravina to these great Easter eggs made of polyester. In addition to the already mentioned Štrfiček and Pongrac, painting our large eggs was mostly done by Josip Gregurić, Đuro Jaković, Martin and Stjepan Đukin, Dragutin Kovačić, Vladimir Ivančan, Drago Žufika and Zdravko Šabarić. Beside them the contribution to painting the eggs was also given by Darko Domitrović, Mirko Horvat, Ivan Kančal, Ivan Rođak, Josip Tot, Marija Stipan, Tomislav Grabar, Radvan Grgec, Radmila Bošnjak Kolarek, Martin Kopričanec, Vlado Dolenc, Pero Topljak, Zlatko Huzjak, Dragutin Bešenić and Franjo Mihočka. Many other naive painters gave their contribution as well.

Easter Egg From the Heart, in addition to spreading the joy of Easter, is of great importance for the promotion of naive art, Croatian culture and tourism. The idea that »Easter Egg From the Heart« becomes Croatian specific attraction turned into reality. In the beginning, we have invested a lot of effort and resources to sensitize the Croatian and international public for this project. Today »Easter Eggs From the Heart« is known all over the world via TV stations, various portals, social networks and newspapers. Reports

Poliester, visina 2,05 m, širina 1,50 m, obojano vrhunskim akrilnim bojama otpornim na vremenske uvjete
Polyester, 2,05 m high, 1,50 m wide, painted with top acrylic weather resistant paints

Reuters, Associated Press, Xinhua te ih putem svojih servisa distribuirale širom svijeta. Važnu su ulogu u promociji »Pisanice od srca« imali i brojni turisti koji se širom svijeta fotografiraju uz naše pisanice.

Vlastitim naporima i sredstvima, ali i uz potporu, prije svega Koprivničko-križevačke županije, Ministarstva turizma i Hrvatske turističke zajednice »Pisanice od srca« krasi brojne trgovce, izložbene prostore i galerije diljem Hrvatske, Europe i USA. Posebno ističemo izlaganje jedne od pisanica u GINA galeriji na Manhattanu, u samom srcu New Yorka.

Za Turističku zajednicu Koprivničko-križevačke županije i same slikare najveće je priznanje bila audijencija kod Svetog Oca Benedikta XVI. koji je osobno primio na dar »Pisanicu od srca«. Pisanica je oslikavana u galeriji Alberto Sordi u Rimu uz prisustvo brojnih stanovnika Rima i turista koji su se tamo zatekli.

Već tradicionalno, svake godine uoči Uskrsa, u suradnji s Gradom Koprivnicom, organiziramo Izložbu velikih pisanica na Zrinskom trgu u Koprivnici, kako bi žitelji i posjetitelji Koprivnice i naše županije mogli vidjeti neke ranijih godina oslikane pisanice, ali i one koje te godine odlaze na svoja krajnja odredišta.

Kao rezultat projekta pojavili su se brojni suveniri poput magneta sa slikama pisanica, malih drvenih pisanica oslikanih u maniri naive, raznoraznih prigodnih uskršnjih pisanica od raznih materijala i sl. Mi smo pak plasirali jedinstveni suvenir, unikatno i ručno oslikane »solenke i paprenke«.

about this project were taken by some of the largest and most influential world news agencies such as BBC, Reuters, Xinhua News Agency and distributed them through their services worldwide. An important role in the promotion of »Easter Egg From the Heart« also had numerous tourists around the world who take photographs with our eggs. With our own efforts and resources, but also with the support, primarily from Koprivnica-Križevci County, the Ministry of Tourism and the Croatian Tourist Board »Easter Eggs from the Heart« are decorating numerous squares, exhibition halls and galleries around the Croatia, Europe and USA. We especially emphasize the presentation of one of the eggs in the GINA Gallery in Manhattan, in the heart of New York City.

For the Tourist Board of Koprivnica-Križevci County and painters themselves the greatest recognition was Audience with the Holy Father Benedict XVI, who personally received the gift of »Easter Egg From the Heart« which was painted in the gallery Alberto Sordi in Rome in the presence of many inhabitants of Rome and tourists who were found there.

Traditionally, every year before Easter in cooperation with the City of Koprivnica, we organize an exhibition of large eggs at Zrinski square in Koprivnica, so that residents and visitors of Koprivnica and our county could see some of the Easter eggs from previous years, and also those which that year go to their final destinations.

As a result of the project appeared numerous souvenirs like magnets with pictures of eggs, small wooden Easter eggs painted in a naive manner, various festive Easter eggs of different materials, etc. We launched a unique souvenir, unique and hand painted: salt and pepper shakers.

2008.

Koprivnica (Hrvatska/Croatia)
Klagenfurt (Austrija/Austria)

2009.

New York - Pittsburg (SAD/USA)
Budimpešta/Budapest (Mađarska/Hungary)
Ferrara (Italija/Italy)
Bilbao- Pamplona (Španjolska/Spain)
Klagenfurt (Austrija/Austria)
Zagreb (2) (Hrvatska/Croatia)
Varaždin (Hrvatska/Croatia)
Dubrovnik (Hrvatska/Croatia)
Vukovar (Hrvatska/Croatia)
Bjelovar (Hrvatska/Croatia)
Koprivnica (Hrvatska/Croatia)
Križevci (Hrvatska/Croatia)
Đurđevac (Hrvatska/Croatia)
Molve (Hrvatska/Croatia)

2010.

Vatikan/Vatican (Vatikan/Vatican)
Milano/Milan (Italija/Italy)
Međugorje (BiH/Bosnia and Herzegovina)
Zagreb (Hrvatska/Croatia)
Koprivnica (Hrvatska/Croatia)
Hlebine (Hrvatska/Croatia)
Kloštar Podravski (Hrvatska/Croatia)

2011.

Bruxelles (Belgija/Belgium)
Salzburg (Austrija/Austria)
Graz (Austrija/Austria)
Rim/Roma (Italija/Italy)
Prag/Praha (Češka/Czech)
Čitluk (BiH/Bosnia and Herzegovina)
Vitez (BiH/Bosnia and Herzegovina)

Ptuj (Slovenija/Slovenia)
Koprivničko-križevačka županija (Hrvatska/
Croatia)
Čazmatrans (Hrvatska/Croatia)
Batrina (Hrvatska/Croatia)

2012.

Beč/Wien (Austrija/Austria)
Riverside (SAD/USA)
Balatonboglár (Mađarska/Hungary)
Bogdanci (Makedonija/Macedonia)
Nikišić (Crna Gora/Montenegro)
Zagreb – Pantovčak (Hrvatska/Croatia)
Virje (Hrvatska/Croatia)
TZ KKŽ (Hrvatska/Croatia)
Ferdinandovac (Hrvatska/Croatia)
Domžale (Slovenija/Slovenia)
Biograd na moru (Hrvatska/Croatia)

2013.

Marseille (Francuska/France)
Tomislavgrad (BiH/Bosnia and
Herzegovina)
Dolnja Pulja/Unterpullendorf (Austrija/
Austria)
Paoča (BiH/Bosnia and Herzegovina)
Orebić (Hrvatska/Croatia)
Marija Bistrica (Hrvatska/Croatia)
Koprivnica (Hrvatska/Croatia)
Gajić (Hrvatska/Croatia)
Kalinovac (Hrvatska/Croatia)

2014.

Pariz/Paris (Francuska/France)
Kotor (Crna Gora/Montenegro)
Riga (Latvija/Latvia)
Belišće (Hrvatska/Croatia)

2015.

Pečuh/Pecs (Mađarska/Hungary)
Letenye (Mađarska/Hungary)
Konstanz (Njemačka/Germany)
Zagreb – Sveti Duh (Hrvatska/Croatia)
Zagreb – Galerija Mirko Virius (Hrvatska/
Croatia)
Sračinec (Hrvatska/Croatia)

2016.

München (Njemačka/Germany)
Subotica (Srbija/Serbia)
Filež/Nikitsch (Austrija/Austria)
Biograd na moru za Skopje (Makedonija/
Macedonia)
Cres (Hrvatska/Croatia)
Lepoglava (Hrvatska/Croatia)
Đurđevac – Peski Art (Hrvatska/Croatia)
Đurđevac – MO Sveta Ana (Hrvatska/
Croatia)
Lekenik (Hrvatska/Croatia)
Donji Kraljevec (Hrvatska/Croatia)

2017.

Berlin (Njemačka/Germany)
Olomouc (Češka/Czech)
Lendava (Slovenija/Slovenia)
Vidoši – Livno (BiH/Bosnia and
Herzegovina)
Csurgo (Mađarska/Hungary)
Ivanska (Hrvatska/Croatia)
Velika Pisanica (Hrvatska/Croatia)
TZ KKŽ (Hrvatska/Croatia)

NAGRADE PROJEKTU »PISANICA OD SRCA«

- Pisanici od srca dodijeljena je zlatna povelja »Sun-cokret ruralnog turizma Hrvatske« 2010. godine
- Prva nagrada Mreže za razvoj i kreativnost (MRAK) u kategoriji Kreativni inovativni turistički projekt ili proizvod u 2010. godini
- Godišnja nagrada »Simply the best« turističkog časopisa Way to Croatia i UHPA-e – Udruge hrvatskih putničkih agencija za kreativan razvoj turističkih proizvoda, te oblikovanje i unapređenje sadržaja turističke ponude tijekom 2014. godine

AWARDS TO THE PROJECT »EASTER EGG FROM THE HEART«

- Sunflower of Croatian rural tourism 2010
- First award for innovative tourism project or product in 2010
- Yearly award »Simply the best« by the tourism magazine Way to Croatia and UHPA – Association of Croatian travel agencies for creative development of tourism products, and forming and improvement of tourism offer in 2014

podravina i prigorje

Nakladnik/publisher: Turistička zajednica Koprivničko-križevačke županije, Koprivnica; za nakladnika/for publisher: Darko Koren, ing. građ.;
urednik/editor: mr. sc. Zdravko Mihevc; tekstovi/texts: Krešimir Blažek; prijevod teksta na engleski/translation into english: Kristina Sočev;
fotografije/photographs: arhiva TZ KKŽ, Mirko Hanžeković.

Tisak/printed by: Bogadigrafika, Koprivnica 2017.; mjesto i godina izdavanja/place and year of publication: Koprivnica, 2017.

ISBN 978-953-59467-0-0

VATIKAN 2010.

ERHALL

WIENER ZEITUNG

BEČ 2012.

PRVA PISANICA
KLAGENFURT 2008.

GINA GALLERY, NEW YORK 2009.

podravina i prigorje

Grabar J. 2010.

Pan. Osvježi dan!

KTC
KOPRIVNICA

470 ml
SUBOTNJA
GRADNICA
U ITC-U

PALČKA
2013.

MARIJA BISTRICA
2013.

BERČE
2011.
Josip Gregurić
Zlatko Štrfličec

7. MEJ
2011.
Josip Gregurić

PAOČA
2013.
Josip Gregurić
Zlatko Štrfličec

